

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет східної і слов'янської філології

(назва факультету)

Кафедра східної і слов'янської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Переклад арабських військових текстів

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

галузь знань 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва)

спеціальність 035 Філологія
(шифр і назва)

спеціалізація 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська
(назва)

освітній рівень другий (магістерський)
(бакалавр, магістр)

освітня програма Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання
(назва)

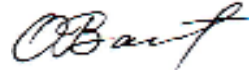
статус дисципліни вибіркова
(нормативна чи вибіркова)

Форма здобуття освіти денна
Навчальний рік 2023/2024
Семестри I
Кількість кредитів ECTS 3
Мова навчання українська, арабська
Форма підсумкового контролю залік

Розробник: доктор філологічних наук, професор кафедри східної і слов'янської філології Рибалкін В. С.

Схвалено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології
протокол № 17 від «8» червня 2023 року

Завідувач кафедри східної і
слов'янської філології

(підпис)

(О. Р. Валігура)

(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету східної і слов'янської філології
протокол № 12 від «12» червня 2023 року

Голова вченої ради факультету

(підпис)

(С. В. Сорокін)

(прізвище, ініціали)

1. Мета вивчення навчальної дисципліни:

Курс «Переклад арабських військових текстів» розроблений для студентів-магістрантів першого року навчання (I семестр). Основною метою загального курсу військового перекладу є прищеплення базових умінь та навичок для виконання військово-професійної перекладацької діяльності, а також вивчення основної іноземної військової термінології та фразеології. Запропоновано формат вивчення фахового (військового) перекладу на етапі розвитку і вдосконалення раніше набутих умінь і навичок теорії та практики перекладу з арабської мови на українську мову та з української мови на арабську мову. Метою курсу є формування базових теоретичних знань з військового перекладу в його нормативному аспекті та певних навичок і вмінь перекладацької діяльності з акцентуванням на військовій та військово-технічній сфері, які б забезпечили вірний вибір перекладацької стратегії, що обумовлена професійними потребами. Дисципліна має практичну спрямованість, реалізовану шляхом зіставлення явищ арабської мови з особливостями рідної мови. Це має сприяти формуванню у студентів «відчуття» іноземної мови, а також розкрити особливості побудови мовлення цією мовою.

У результаті опанування дисципліни студент повинен знати:

- базові загальні поняття перекладознавства;
- основи перекладацького аналізу тексту;
- актуальні значення мовних одиниць;
- особливості перекладу різножанрових та різностильових спеціальних текстів, зокрема військових;
- основні стратегії перекладу, головні лексичні, граматичні та жанрово-стилістичні проблеми перекладу військових текстів.

У результаті опанування дисципліни студент повинен вміти:

- аналізувати вхідний текст на етапі, що передує безпосередньому перекладу, а також редагувати текст цільовою мовою;
- продукувати аутентичні тексти на основі мовних одиниць і мовних висловлень;
- адекватно транслювати та засвоювати іншомовну інформацію, комунікативно-функціональну еквівалентність текстів оригіналу та перекладу;
- вільно орієнтуватися у військовій галузі, осягаючи смисл тексту певної фахової спрямованості.

Специфіка мови виявляється не лише в особливостях її структури та функціонуванні одиниць різних рівнів, а й в особливостях організації висловлювання в цілому. Матеріал для практичних занять може бути отриманий із співставлення арабських текстів, які вивчаються в аудиторії, з їх перекладами.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) 3 кредитів ЄКТС; 90 годин, у тому числі:

лекції	– <u>6 год.</u>
семінарські	– <u>0 год.</u>
практичні заняття	– <u>24 год.</u>
консультації	– <u>0 год.</u>
самостійна робота	– <u>60 год.</u>

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Успішне опанування усіх обов'язкових компонент, передбачених освітньою програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

4. Анотація навчальної дисципліни:

галузь знань:	03 Гуманітарні науки
спеціальність:	035 Філологія
спеціалізація:	035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська
освітній рівень:	другий (магістерський)

компонент ОП:	дисципліни за вибором з блоку перекладу
назва дисципліни:	Переклад арабських військових текстів
код навчальної дисципліни:	ВК 5.01
статус дисципліни:	вибіркова
курс:	I
навчальний рік:	2023-2024
семестр:	I

Мета. Курс вибіркової дисципліни «Переклад арабських військових текстів» передбачає формування професійних умінь та навичок перекладу на базі отриманих теоретичних знань, та забезпечення поглибленого вивчення та систематизації практичних методів та прийомів перекладу письмових різножанрових та різностильових спеціальних текстів, зокрема військових, з арабської мови на українську мову та з української мови на арабську мову; удосконалення певних навичок і вмінь перекладацької діяльності з акцентуванням на військовій сфері, які б забезпечили вірний вибір перекладацької стратегії, що обумовлена професійними потребами.

Завдання: виробити навички застосування лексико-граматичних трансформацій мовних одиниць у процесі перекладу військових текстів з арабської мови на українську і навпаки; виробити вміння ідентифікувати актуальні значення мовних одиниць; дослідити головні лексичні та жанрово-стилістичні проблеми перекладу військових текстів; прищепити студентам практичні навички перекладу різножанрових та різностильових спеціальних текстів, зокрема військових, профільних наукових текстів тощо; проаналізувати міжмовні перекладацькі лексичні відповідники (еквіваленти), розглянути особливості перекладу лексики з фоновою інформацією (побутові, етнографічні, ономастичні, асоціативні реалії та реалії державно-адміністративного устрою), екзотизмів, архаїзмів, неологізмів та оказіональних реалій.

Зміст навчальної дисципліни розрахований на один семестр, розкривається в одному модулі:

Модуль 1:

- Змістовий модуль 1. Особливості військового перекладу з арабської мови (кількість тем – 10).

Тривалість:

I семестр: 3 кредити ЄКТС, 15 тижнів, 2 годин на тиждень.

Оцінювання:

I семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 модульна контрольна робота, підсумковий контроль – залік.

5. Завдання (навчальні цілі):

Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей:

інтегральної компетентності (ІК):

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладознавства, методики навчання) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/ або здійснення інновацій, і характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальних компетентностей (ЗК):

- **ЗК 1.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- **ЗК 2.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- **ЗК 3.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК 4.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- **ЗК 5.** Здатність працювати в команді та автономно.
- **ЗК 6.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- **ЗК 7.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- **ЗК 8.** Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- **ЗК 9.** Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

- **ЗК 10.** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- **ЗК 11.** Здатність до проведення досліджень на належному рівні.
- **ЗК 12.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- **ЗК 13.** Здатність розуміти сутність і соціальну значущість майбутньої професії, прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.
- **ЗК 14.** Здатність розуміння і дотримання міжособистісних, міжкультурних, соціальних і професійно-етичних норм спілкування з іншими людьми у соціально-побутових і виробничих умовах.
- **ЗК 15.** Уміння вести наукові й професійні дискусії, аргументовано й коректно переконувати інших учасників групових процесів, демонструвати широкий спектр пізнавальних, лінгвістичних і інтелектуальних навичок для здійснення перекладу.
- **ЗК 16.** Здатність цінувати й поважати розмаїття та мультикультурність.

фахових компетентностей (ФК):

- **ФК 3.** Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
- **ФК 4.** Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого і літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
- **ФК 5.** Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/ або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.
- **ФК 6.** Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- **ФК 7.** Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
- **ФК 9.** Здатність ефективно спілкуватися арабською мовою в загальнокультурних і професійно орієнтованих ситуаціях.
- **ФК 10.** Здатність виконувати типові професійні завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмової комунікації та інформації шляхом перекладу різноманітних за змістом і жанром текстів арабською і державною мовами.
- **ФК 12.** Здатність застосовувати прийоми забезпечення якості перекладу (вичитування, критичне оцінювання, редагування, зворотний переклад).

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1. Знати:			
1.1.	Знати теоретичні основи перекладознавства та методології перекладу, необхідні для створення адекватного перекладу.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Методи організації та здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий, дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи. Методи стимулювання мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни,	Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни). Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі: словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання. Модульний контроль (оцінювання модульної контрольної роботи). Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).
1.2.	Знати лексико-семантичні, граматичні і стилістичні особливості різножанрових та різностильових спеціальних текстів, зокрема юридичних, відповідну термінологічну лексику, мовні кліше (штампи) юридичних текстів.		
1.3.	Знати основні етапи здійснення, редагування і підготовки адекватного перекладу.		
1.4.	Знати лексикологічні, лексико-граматичні, семантичні і синтаксичні/структурні аспекти перекладу.		

		опора на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий самоконтроль і самооцінка.	
2. Вміти:			
2.1.	Вміти аналізувати текст оригіналу, застосовувати перекладацькі стратегії, працювати з юридичною документацією, застосовувати відповідну термінологію.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Методи організації та здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий, дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи. Методи стимулювання мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий самоконтроль і самооцінка.	Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни). Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі: словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання. Модульний контроль (оцінювання модульної контрольної роботи). Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).
2.2.	Вміти користуватися усіма видами лексикографічних, наукових і довідкових джерел для забезпечення високої якості перекладу текстів, що належать до юридичної сфери.		
3. Комунікація:			
3.	Володіти навичками ведення дискусій під час обговорення питань методології письмового перекладу спеціалізованих текстів.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Методи організації та здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий, дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи. Методи стимулювання мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий самоконтроль і самооцінка.	Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни). Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі: словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання. Модульний контроль (оцінювання модульної контрольної роботи). Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).
4. Автономність і відповідність:			
4.	Володіти навичками роботи як самостійно, так і роботи в команді.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Методи організації та здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий, дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи. Методи стимулювання	Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни). Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі: словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання. Модульний контроль (оцінювання

		мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий самоконтроль і самооцінка.	модульної контрольної роботи). Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).
--	--	--	---

7. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації):

Програмні результати навчання	Результати навчання з дисципліни (код)							
	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	2.1.	2.2.	3.	4.
ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.	+	+	+	+				+
ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземними мовами.	+	+	+	+	+	+		
ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.		+			+		+	+
ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.							+	+
ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.	+	+		+	+	+	+	+
ПРН 10. Збирати і систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).	+	+		+		+		
ПРН 12. Дотримуватись правил академічної доброчесності.							+	+
ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.	+	+	+	+	+	+		
ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи і методи до аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 18. Демонструвати знання орфоепічної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуаційної, акцентуаційної та стилістичної норм арабської мови на рівні С1, англійської мови на рівні С1 в усному та письмовому різновидах у широкому спектрі контекстів і соціального оточення згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 19. Застосовувати різні перекладацькі стратегії, методи і технічні прийоми у різних видах перекладу.	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 20. Вибудовувати резюме і конструювати синтез головних ідей іноземних текстів; вміти аргументувати та доводити свою думку українською та іноземними мовами в усній і письмовій формах.	+	+	+	+	+	+	+	+

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів):

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР)	50
	Разом:	100

8.1. Форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання: аудиторна робота, самостійна робота, МКР;
- підсумкове оцінювання: залік;
- умови допуску до заліку: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Розподіл балів, які отримують студенти протягом вивчення навчальної дисципліни

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів I курсу другого (магістерського) рівня з вибіркової дисципліни «Переклад арабських військових текстів» зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська передбачає оцінювання таких видів навчальної діяльності студентів:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
усне та письмове виконання вправ для розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності за темою модуля, поточні тести, перекази, бесіди, діалоги, полілоги, письмовий, реферативний та усний переклад текстів, прослуховування фонограм тощо.	виконання вправ за тематикою модулів, написання творів та есе за тематикою, що вивчається, перекладів, підготовка рефератів, робота зі словниками, довідниками та енциклопедіями тощо.	лексичні, граматичні тести, диктанти-переклади, контрольні письмові роботи тощо.

Рейтинг модуля з навчальної дисципліни «Переклад арабських військових текстів» для студентів I курсу другого (магістерського) рівня обчислюється наступним чином.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів (50 балів)

Рівень активності студента на практичному занятті оцінюється за **4-бальною системою**:

Відмінно – 5 балів – виставляється, якщо студент демонструє вільне володіння матеріалом теми; вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти; вміє аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки; за суттєві доповнення до відповідей інших студентів, що є свідченням систематичної підготовки студента до заняття;

Добре – 4 бали – виставляється за наявність переважно повної і ґрунтовної відповіді студента; допущені неточності у визначенні понять та категорій не мають суттєвого значення; відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти. Доповнення є свідченням систематичної підготовки студента, але виявляють репродуктивні знання студента, а не узагальнення, власні судження тощо;

Задовільно – 3 бали – виставляється, якщо студент частково володіє матеріалом теми; формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10: 4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

основного підручника; допускає помилки у визначені понять та категорій, нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання;

Незадовільно – 2 бали – виставляється, якщо студент демонструє нездатність розкрити питання; допускає багато суттєвих помилок у визначені понять та категорій.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом на семінарсько-практичних заняттях, як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Якщо студент не відвідав жодне практичне заняття модуля, йому виставляється **0 балів**.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Позааудиторна самостійна робота здобувачів складається з виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій, рефератів). Рівень виконання самостійної роботи студентом оцінюється за 4-бальною шкалою:

Відмінно – 5 балів – виставляється за умови, якщо робота виконана бездоганно, творчо і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок, оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Добре – 4 бали – виставляється за умови, якщо робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки; відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Задовільно – 3 бали – виставляється за умови, якщо робота містить помилки, відбиває недостатній рівень (або відсутність) логічності, обґрунтованості, самостійності, творчого підходу та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань;

Незадовільно – 2 бали – виставляється за допущення грубих помилок, за поверховість, фрагментарність, несамостійність висновків, або за не самостійно виконане завдання (списане); виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.

Якщо студент не виконав жодного із завдань позааудиторної самостійної роботи, йому виставляється **0 балів**.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом за виконання самостійних письмових завдань з кожної теми модуля.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10²**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Рейтинг кожного модуля обчислюється однаково для всіх навчальних / вибіркових дисциплін. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

За рішенням кафедри згідно з установленими кафедрою критеріями поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися за **10-бальною шкалою (від 0 до 10)**. У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з

² Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

округленням до цілого числа. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на 5³.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Відповідно до Положення про модульну контрольну роботу з теоретичних дисциплін для студентів денної форми здобуття освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) модульна контрольна робота (МКР) є обов'язковим складником системи модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) з кожної теоретичної дисципліни. Виконання студентами МКР спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння ними знань, навичок і вмій з усього навчального матеріалу, що входить до відповідного модуля навчальної / вибіркової дисципліни: матеріалу, що підлягає вивченню як під час аудиторної, так і самостійної роботи. Зміст, структура, критерії оцінювання, порядок, тривалість і форма проведення МКР визначаються і регламентуються засіданням кафедри східної і слов'янської філології.

Кількість варіантів пакету МКР має бути достатньою і охоплювати всі теми та ключові поняття змістових модулів навчальної / вибіркової дисципліни. Крім того, необхідно передбачити завдання різних рівнів складності: репродуктивні, продуктивні (творчі), інноваційні.

МКР виконуються всіма студентами певної академічної групи певного курсу факультету у встановлений в Університеті період. На модульний контроль виносяться лише ті варіанти МКР, які затверджені кафедрою. Науково-педагогічні працівники повинні здійснювати заходи щодо створення умов для об'єктивного виявлення й оцінки результатів навчання студентів – перевірки репродуктивного, продуктивного (творчого) та інноваційного рівнів володіння студентами навчальним матеріалом дисципліни.

Оцінювання МКР здійснюються відповідно до затверджених кафедрою критеріїв. Відповідність виконання завдань критеріям МКР зазначається викладачем на полях роботи. Підсумкова оцінка за МКР виставляється в модульній контрольній роботі прописом в національній 4-бальній системі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і засвідчується підписом викладача із зазначенням дати. Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку:	
відмінно	– 50 балів;
добре	– 40 балів;
задовільно	– 30 балів;
незадовільно	– 20 балів;
неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня	– 0 балів.

Кожне із завдань МКР може оцінюватися за 4-бальною національною або, згідно з рішенням кафедри, – за багатобальною шкалою (максимум 50 балів за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку, і максимум 20 балів за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту). За умови застосування накопичувальної система, при розподілі максимальної кількості балів для кожного завдання МКР необхідно враховувати складність і важливість кожного з них.

Після проведення МКР викладачі в 3-денний термін обов'язково знайомлять кожного студента як з його оцінкою за МКР, так і з отриманою оцінкою за вивчення відповідного модуля.

³ Наприклад, упродовж семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «3», «5», «7», «6», «9», «8». Середня арифметична оцінка становить 6,3, з округленням до цілого числа – 6. Цю оцінку множимо на 5: 6x5=30. Отримане число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Підсумкове оцінювання – залік

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100	– A	} Зараховано
82 – 89	– B	
75 – 81	– C	
66 – 74	– D	
60 – 65	– E	
59 балів і нижче	– FX	Не зараховано

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і, в разі успішного складання, їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Якщо студент під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому / їй незалежно від набраного семестрового рейтингового бала у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Дисципліни за вибором, інші навчальні дисципліни, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, оцінюються таким чином. Вивчення кожної зазначеної дисципліни завершується виконанням студентами модульної контрольної роботи, під час якої перевіряється засвоєння студентами всього програмного матеріалу курсу, винесеного як на аудиторну, так і на самостійну роботу. Модульна контрольна робота (МКР) оцінюється у 100-бальній шкалі. Кожне питання МКР може оцінюватися у 4-бальній шкалі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)); 0 балів неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня. Потім встановлюється середнє арифметичне з цих оцінок з округленням до десятої частки. Середньоарифметичне значення помножується на коефіцієнт 20. Результат є семестровим рейтинговим балом у 100-бальній шкалі, якому відповідає оцінка за шкалою ЄКТС:

90 – 100	– A	} Зараховано
82 – 89	– B	
75 – 81	– C	
66 – 74	– D	
60 – 65	– E	
59 балів і нижче	– FX	Не зараховано

За рішенням кафедри кожне з питань модульної контрольної роботи з дисциплін, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, може оцінюватися у багатобальній системі (максимум 100 балів за всю модульну контрольну роботу).

8.2 Організація оцінювання:

1. Методи *семестрового* контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює **50**.

Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практично занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проектів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення;
- методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання.

2. Методи *проміжного* контролю – відбуваються у листопаді, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа.

3. **Модульна контрольна робота** – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.

4. Методи **підсумкового** контролю – залік.

5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за **дистанційною формою** навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін⁴.

8.3. Шкала відповідності оцінок: Залік:

Відмінно	A	90 – 100
Добре	B	82 – 89
	C	75 – 81
Задовільно	D	66 – 74
	E	60 – 65
Незадовільно	FX	0 – 59

ЗАРАХОВАНО

НЕ ЗАРАХОВАНО

9. Програма вибіркової дисципліни. Тематичний план занять:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	усього	денна форма					усього	заочна форма				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Семестр I. Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Особливості юридичної документації арабською мовою.												
Тема 1. Територіальна диференціація арабської військової термінології.	10	2	2			6						
Тема 2. Назви підрозділів частин з'єднань та об'єднань сухопутних військ збройних сил арабських країн; військові звання у збройних силах арабських країн.	8		2			6						
Тема 3. Арабські військові терміни-реалії; основні способи перекладу військових термінів-реалій; арабські військові скорочення.	10	2	2			6						
Тема 4. Синонімія в арабській військовій термінології.	10	2	2			6						
Тема 5. Основні засоби вираження поняття «призначення» та способи вираження розпорядження в арабських військових текстах.	10		4			6						
Тема 6. Основні способи передачі значення «включати в себе» в арабських військових текстах.	8		2			6						
Тема 7. Речення тотожності в арабських військових текстах; засоби посилення тотожності однорідних членів речення в арабських військових текстах.	8		2			6						
Тема 8. Дієслова, які оформляють квантитативну інформацію в арабських	8		2			6						

⁴ <http://surl.li/cxvmy>

військових текстах; відмінності в оформленні множинних визначень в українських та арабських військових текстах.												
Тема 9. Основні способи передачі значення «можливість» в арабських військових текстах; дієслова вживані в арабських військових технічних текстах для передачі значення «локалізація об'єктів».	8		2			6						
Тема 10. Іншомовні та діалектні терміни у складі арабської військово-технічної термінології.	10		4			6						
Разом за змістовий модуль 1	88	6	22			60						
МКР №1	2		2									
Усього годин	90	6	24			60						

10. Рекомендовані джерела (у тому числі інтернет-ресурси):

Основна (базова):

Бабенко, Є., Амеліна, С., Білоус, Н. (2018). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу*: Центр навчальної літератури.

Быковцев, В. В. (2019). *Арабский язык. Обучение переводу. Модуль № 2. Военный перевод*. ВКН.

Епифанов Р.А., Стариков А.В. *Воинские звания и знаки различия в вооруженных силах арабских государств. Учебное пособие*. – М.: МГИМО-Университет, 2014. – 184 с.

Коптілов, В. В. (2002). *Теорія і практика перекладу*: Навчальний посібник. Київ: Юніверс.

Корунець, І. В. (2001). *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)*: Підручник. Вінниця: «Нова Книга».

Литвин, І. М. (2013). *Перекладознавство*: Науковий посібник. Черкаси: «Видавництво Ю. А. Чабаненко».

Марущак, І.І., Стариков, А.В. (2016). *Арабский язык. Общий курс военного перевода. Часть 1., МГИМО, Ч.2: Часть 2.* 2018. МГИМО.

Шитов, Б.А. (1991). *Учебник арабского языка. Военный перевод. Начальный курс. Военный Краснознаменный институт*, 1991.

Arabic Military Dictionary: English-Arabic, Arabic-English. (2016). Ed. by Ernest Kay. Routledge Library Edition Language & Literature of Middle East.

Almanna, A. (2016). *The Routledge course in translation annotation: Arabic-English-Arabic*. London and New York: Routledge.

Hassan, B. A. (2014). *Between English and Arabic: A practical course in translation*. New castle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.

Mahmoud Altarabin. (2021). *The Routledge course on media, legal and technical translation. English –Arabic – English*. Routledge Taylor&Francis Group.

Додаткова:

Андріянова, О. Я. (2002). *Військово-морська термінологіка у період „золотого десятиріччя” української термінології*. Київ, Видавничий Дім Дмитра Бураго.

Андріянова, О. Я. (2010). *Періодизація становлення військово-морської термінології* Львів: Видавництво Львівської політехніки.

Білозерська, Л. П., Возненко, Н. В., Радецька, С. В. (2010). *Термінологія та переклад*: Навчальний посібник для студентів філологічного напрямку підготовки. Вінниця: «Нова книга».

Д'яков, А.С., Кияк, Т.Р., Куделько, З.Б. (2000). *Основи термінотворення: семантичні та соціолінгвістичні аспекти*. К.: Вид. дім „КМ Academia”

Стацюк, Р. В. (2015). Калькування як засіб творення нових терміноелементів (на матеріалі військової термінології сучасної арабської літературної мови). *Одеський лінгвістичний вісник*. №5. Т. 2. С. 145-148.

Стацюк, Р. (2014). Проблеми перекладу військово-технічної термінології сучасної арабської літературної мови. *Сходознавство*, (68), 141-152. <https://doi.org/10.15407/skhodoznastvo2014.68.141>

Стацюк, Р. В. (2014). Структурно-семантична специфіка військової термінології в арабській мові. *Сходознавство*, (67), 111-118. [tps://doi.org/10.15407/skhodoznastvo2014.67.111](https://doi.org/10.15407/skhodoznastvo2014.67.111)

Стацюк, Р. В. Специфіка територіальної диференціації військової термінології сучасної арабської літературної мови. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2015. №15. Т.2. С.135-137.

Стацюк, Р. В. (2013). Запозичення як один із продуктивних шляхів поповнення лексичного складу військової термінології сучасної арабської літературної мови. *Сходознавство*, (62-63), 142-150. <https://doi.org/10.15407/skhodoznastvo2013.62-63.142>

Щуровська, О. А. Явище регіональної диференціації та проблема уніфікації арабської військової термінології // *Українська орієнталістика*. Вип. 2-3. Київ, 2007–2008.

Mason, I. (1994). Discourse, ideology and translation. In R. D. Beaugrande, A. Shunnaq, & M. H. Heliel (Eds.), *Language, discourse and translation in the West and Middle East* (pp. 23-34). Amsterdam and Philadelphia, PA: John Benjamins Publishing Company.

Madkūr, I. B. *Muqaddamāt li-l-mu'ğam al-'askariyy al-muwaħħid*. Al-Qāhira, 1970.

11. Додаткові ресурси (за наявності):

Інформаційні ресурси в Інтернеті

- Арабістичний фонд Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: <http://www.nbu.gov.ua/>
- <http://www.nbu.gov.ua/node/422>
- Телеканал «аль-Джазіра» [News | Today's latest from Al Jazeera](http://www.aljazeera.com)
- Портал новин [أخبار أوكرانيا بالعربية | أخبار أوكرانيا \(arab.com.ua\)](http://www.arab.com.ua)
- Електронна версія газети «аш-Шарк аль-Аусат» [أخبار دولية وعربية | الشرق الأوسط \(aawsat.com\)](http://www.aawsat.com)
- Бібліотека арабської літератури [Library of Arabic Literature](http://www.libraryofarabicliterature.com)
- Журнал арабської літератури [أخبار أوكرانيا بالعربية | أخبار أوكرانيا \(arab.com.ua\)](http://www.arab.com.ua)
- [nwf.com](http://www.nwf.com). أكبر متجر إلكتروني للمحتوى العربي (neelwafurat.com)
- Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info
- Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/CZo0kp9>
- Інституційний депозитарій: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/>
- Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: <http://eastphil.knlu.edu.ua/>
- Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua
- Офіційний сайт Центру історичної та культурної спадщини Джум'и Маджіда: <https://www.almajidcenter.org/ar/home/>
- Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/rZo169p>
- Офіційний сайт еміратської Культурної Фундації: <https://culturalfoundation.ae/ar>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потребою):

1) Центр арабської мови і культури, ауд. 601 (47,1 кв. м.), навчальний корпус № 3.

- Інтерактивний комплекс мультимедійна трибуна Корсар 22М, 2020, сенсорна
- Проектор Optoma W334E з маркерною дошкою
- Моторизований екран Grandview
- Акустична система Genius SP-HF180
- Камера з триногою 2E WQHD 2K & 1080P

- 2) Бібліотечний фонд Центру арабської мови і культури (900 екземплярів (словники, навчальна література, художня література, періодичні видання)).
- 3) Мультимедійне обладнання, програма Microsoft Teams, Microsoft Word, Microsoft Power Point, Microsoft Forms, додатки платформи Microsoft Office 365 для дистанційного навчання.